

12/06/2023

VEDTATT
Rapport

**Fulufjellet
nasjonalpark**

Prosjektplan

Stitilrettelegging i Bergådalen – Storfurua og Slottet

Innhold

1 Områdebeskrivelse	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Nøkkelinformasjon.....	3
2 Kunnskapsgrunnlag om natur- og kulturverdier	4
2.1 Landskap og geologi	4
2.2 Naturverdier.....	5
2.2.1 Naturtypekartlegging	5
2.2.2 Artsmangfold	6
2.3 Kulturminner	7
3 Skildring av dagens sti, ferdsel og bruk.....	7
4 Skildring av aktuelle tiltak	10
4.1 Brua over Bergåa.....	11
4.2 Videre stitrasé fra brua.....	11
4.3 Sti til Storfurua	15
4.4 Gangbru over Nordre Bjønnåsbekken	15
4.5 Stien videre opp til Slottet	17
5 Fremdriftsplan	17
6 Finansiering	18
6.1 Budsjett	18
Referanser.....	19

Vedlegg:

1. Sårbarhetsvurdering av vegetasjon langs utvalgte stier i Fulufjellet nasjonalpark. NINA rapport 2017.
2. Restaurering og forsterkning av stier i Fulufjellet nasjonalpark – Rapport med tilrådning for tiltak. Utmarksforvaltning AS 2022.

1 Områdebeskrivelse

1.1 Bakgrunn

I 2017 ble det på oppdrag fra Nasjonalparkstyret for Fulufjellet gjennomført en sårbarhetsvurdering av vegetasjon langs utvalgte stier i Fulufjellet nasjonalpark for å få mer kunnskap om status for ferdselsårene innenfor nasjonalparken, og forslag til tiltak for å unngå, på en best mulig måte, utfordringer med slitasje på stier og vegetasjonen rundt. Utmarksressurs AS utarbeidet i 2022 en rapport for restaurering og forsterkning av stier i Fulufjellet nasjonalpark, deriblant stiene til *Slottet* (1047 moh.) og *Storfurua*.

Slottet og Storfura er, lokalt, relativt kjente lokaliteter for turgåere i Fulufjellet nasjonalpark, og begge stedene er pekt ut som besøksmål i besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker. Det kan derfor forventes at besøksantallet til disse stedene vil øke. Dagens mest brukte sti starter i Bergådalen fra en privat gangbru på gnr./bnr. 9/122. Eksisterende stistart til Storfurua og Slottet har utfordringer gjennom at lokaliteten er svært blaut og nesten uframkommelig når det har vært nedbør, men er også ganske fuktig ved tørrere vær.

Stien videre opp til Slottet leder turgåere til å måtte krysse Nordre Bjønnåsbekken, som til tider kan være utfordrende å krysse, selv med lite vann i bekken. Det er i dag ingen tilrettelegging knyttet til kryssing av bekken, noe som kan føre til mye tråkkslitasje langs bekkefaret. Videre går stien opp i fjellet mellom Slottshammaren og Slottet, og inn til riksgrensa. Traseen sørover til selve toppen, Slottet, er hverken merket eller viser seg som ett tydelig stispor. Grunnet økt ferdsel til Slottet har det derfor begynt å utvikle seg flere villstier dit.

På bakgrunn av overnevnte vil Nasjonalparkstyret kanalisere dagens ferdsel til ett stispor, og til mer robuste områder og bort fra bløte og sårbare lokaliteter. Det er også behov for å vurdere opprusting av gangbru der dagens private gangbru krysser Bergåa. Videre vurderes mulighetene for å tilrettelegge for en enklere bekkekryssing over Nordre Bjønnåsbekken.

1.2 Nøkkelinformasjon

Startpunkt: Privat hengebru over Bergåa (gnr./bnr. 9/122).

Sluttpunkt: Storfurua og Slottet.

Tidspunkt: Planlagt oppstart for arbeidet er sommeren 2023.

Eiendomsinformasjon: Eiendommene som berøres av stilretteleggingen er gnr./bnr. 9/122, 9/121, 9/348 og 9/427.

Vernestatus: Størstedelen av tiltakene er planlagt innenfor Fulufjellet nasjonalpark.

Tiltakene vil bli gjennomført som skjøtselstiltak iht. verneforskriftens § 6, jf. NML § 47, skjøtsel i verneområder. Grunneiere blir varslet i god tid før, og vil gis anledning til å komme med innspill. Tiltak som bygging av nye gangbruer vil kunne kreve tillatelse etter Plan- og bygningsloven og Motorferdselloven, samt samtykke fra grunneiere.

2 Kunnskapsgrunnlag om natur- og kulturverdier

I tillegg til Utmarksressurs AS rapport om restaurering og forsterkning av stier og NINAs sårbarhetsvurdering av vegetasjon langs utvalgte stier i Fulufjellet NP, er området tidligere kartlagt i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat. Det er blant annet utarbeidet rapport fra naturfaglige registreringer i Ljørdalen Øst, det er utført botaniske undersøkelser og kartlegging av virveldyr. Videre har Innlandet fylkeskommune gjennomført kulturminneregistrering i 2017 og 2018 ved områdene Brattfjellet, Slottet, Bråtafallet, Storbekkåsen, Brynflået og Brynvegen.

2.1 Landskap og geologi

I den nordiske naturgeografiske regioninndelingen ligger Fulufjellet innenfor den såkalte Forfjellsregionen med hovedsakelig nordlig boreal vegetasjon. Furuskog er dominerende skogtype. Innslaget av granskog er imidlertid betydelig, særlig langs vassdragene og i lisdene med sigevannspåvirkning.

Landskapsmessig er området relativt variert og med store vekslinger over forholdsvis korte avstander. Det sentrale landskapselementet er fjellene som reiser seg øst for hoveddalføret inn mot riksgrensa. Høydeforskjellene innenfor nasjonalparken varierer fra ca. 520 m o.h. til 1047 m o.h., Slottet, som er den høyeste toppen i selve Fulufjellmassivet. Tre store sidedaler skjærer seg inn i fjellområdene østover fra hoveddalføret. Nevnt fra nord til sør er dette Bergådalen, Girdalen og Tangådalen. Begynnelsen på disse dalførene ligger alle på svensk side av riksgrensen.

Berggrunnen er svært ensartet. Nasjonalparken ligger i et område med prekambrisk sandstein som også dekker store arealer videre innover i Sverige. Denne sandsteinen kalles trysilsandstein og har en dyp rødlig farge. Sandsteinen er svært kvartsrik og dermed tungt nedbrytbar. Den inneholder lite plantenæringsstoffer og gir opphav til et surt og karrig jordsmonn. Sandsteinen er stedvis skifrig og mange steder finnes fossile bølgeslagsmerker i skiferlagene. I Brattfjellet finnes et belte av den noe mer næringsrike

bergarten diabas. Dette beltet kan følges sørover gjennom Fregn og Bjønnåsen. Denne forekomsten gir seg utslag i mer næringskrevende vegetasjon i deler av lisdene til disse toppområdene.

Mange kvartærgeologiske erosjons- og avsetningsformer er representert. I dalførene finnes det betydelige mengder transporterte løsavsetninger i form av utvasket sand og grus, i fjellet er det mest stedegent forvittringsmateriale. Store deler av området er dekket av morenemateriale av varierende tykkelse. Fjellplatåene er for en stor del dekket av blokkmark, og i de bratte sidene ut mot hoveddalføret finnes det betydelige arealer med ur og rasmark. Noen steder finnes det fint utviklede erosjonsformer i form av brede gjel/nedskjæringer. De mest markerte er blant annet former i tilknytning til Slottsbekkens dalføre øst for Fregn.

2.2 Naturverdier

2.2.1 Naturtypekartlegging

Det ligger flere Naturbase-lokaliteter med gammel granskog i området og disse er definert som Svært viktig (Andersson 2005, Reiso 2006), og her passerer stien rett gjennom. Deler av området er så uframkommelig at det ikke er en klar stitrasé, men ferdselen spres utover et større område.

Ifølge kartleggingen som er gjort langs Bergåas østside viser naturtypen her verdifull granskog med stabilt fuktig miljø. I nordre del fuktig-våt grov granskog. Rikelig med høgstaude i søkket og gråfiolett køllesopp (*Alloclavaria purpurea*) langs stien. Moderat med død ved. Rikt med hengelav i hele området. Stiffiltlav (*Parmeliella triptophylla*) og Skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*) på selje. Mer seinvokst granskog i lia mot sør, men av ulik alder og med kontinuitet. Lengst sør er sumpskog med granrustkjuke.

I nordhellingen av Bjønnåsen står en ganske gammel furuskog med gjengroende brannspor. De fleste trærne i dette området er rundt 200 år gammel, men enkelte steder finnes grupper med trær på ca. 300 år. Stien opp ryggen fører til en kjempefuru (Storfurua) som fungerer som utfluktsmål. Den er hele 1,05 m i diameter. I deler av området, spesielt sørover, finner vi større grantrær. Grana her har rikelig med hengelav på seg. Brente trestubber er synlige her og der. Gamle grove furustokker ligger spredt i området. Påvirkning fra senere tid er trolig begrenset til uttak av ved.

Langs Nordre Bjønnåsbekken og kildebekken som kommer fra nord vokser det en ganske gammel og stedvis grov granskog. Skogen er gjennomhogd for lenge siden, men har begynt å få tilbake sitt naturskogpreg og har et høyt utviklingspotensial. Grana har igjen begynt å få skikkelig grove dimensjoner.

Det er ingen store myrkomplekser i Fulufjellet. Kilder utgjør en viktig del av vegetasjonen i store områder. De finnes nesten overalt i skogsliene og er trolig et resultat av

oppsprekkingen av trysilsandsteinen. Kildene er artsfattige, men uvanlig frodige og omfattende. Langs Slottsbekken finnes sammenhengende kildehorisonter på over 1 kilometer. Kildene bidrar til et økt mangfold i et ellers artsfattig skoglandskap. I den botaniske undersøkelsen påpekes det at en sjelden har sett så mange og så fint utviklede fattigkilder i noe annet område i landet.

Figur 3. De grønne skraverte områdene viser områder med viktige naturtyper langs den eksisterende stitraseen.

2.2.2 Artsmangfold

Fjellene i østre Trysil er ekstremt artsfattige, både nasjonalt og internasjonalt. Forekomsten av diabas gjør imidlertid at variasjonen i næringstilgang og dermed i artsmangfoldet varierer en god del. Diabas i dagen i Bjønnåsen og Brattfjellet bidrar til artsmangfoldet med et element av berg-, tørrbakke og skogplanter som mangler helt ellers, for eksempel lodnebregne, småsmelle, småbergknapp, blårapp, flekkgrisøre, alm, nattfiol og furuvintergrønn. Ingen av disse er kalkplanter, men de er mer basekrevende enn det trysilsandsteinen gir grunnlag for. Sigevatn fra diabasen gir også rikere skogtyper enn det som er vanlig nede i dalen.

Fuglefaunaen i området er som forventet for de østlige delene av gamle Hedmark. Mangelen på vannspeil og store myrarealer bidrar til at våtmarksfuglene er svakt representert. Hønsefuglartene storfugl, orrfugl, jørpe, lirype og fjellrype forekommer i relativt beskjedne bestander. Både ugler og rovfugler er middels godt representert, med et moderat antall arter. Ellers er forekomsten av spetter og andre hullrugere som forventet. Spurvefuglfaunaen er relativt artsrik, men mange av artene har en svært sparsom forekomst. Dette gjelder spesielt sangerne. Arter som er knyttet til naturskog, som storfugl, tretåspett og lavskrike, er til stede i moderate antall. Kongeørn har én fast

hekkeplass innenfor nasjonalparken. Også vendehals og dvergspett antas å hekke. Det er påvist forholdsvis få rødlistearter blant fuglene.

Alle de 4 store rovdyrartene er påvist i området. Av disse står bjørnen i en særstilling. Fulufjellområdet som helhet synes å være et velegnet og mye brukt leveområde for bjørn.

2.3 Kulturminner

Flere av stiene i Fulufjellet er kulturminner gjennom at de er gamle ferdselsårer. Disse stiene har vært brukt i over et langt tidsrom. De har vært brukt til å hente og frakte ressurser fra og over fjellet, til handel og kommunikasjon. Dette viser seg i historier om slektskap på hver side av fjellet, om treff på dans og i historier om uttak av mose og handel av varer. Sett bort i fra de gamle stiene i fjellet er det ikke registrert mange kulturminner innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Likevel kan det ikke utelukkes at spor etter utnyttelsen av utmarka i fjellet finnes innenfor nasjonalparken. For full oversikt over slike spor behøves flere registreringer.

Stien som kommer opp i fjellet mellom Slottshammaren og Slottet er en gammel såkalt «mosevei», fra den tiden lav ble sanket og brukt som tilskudd til vinterfôringen av kyr. Dette er kunnskap om en kulturhistorisk tradisjon som vil egne seg godt til formidling for å øke kunnskapen om kulturhistorien i området.

3 Skildring av dagens sti, ferdsel og bruk

Området ble sårbarhetsvurdert av NINA i 2017 (Hagen, D. & Wold, L. C. 2017).

Starten på stien fra Bergådalen til Storfurua og Slottet er svært blaut og nesten uframkommelig når det har vært nedbør, men er også ganske fuktig ved tørrere vær. Det er djupt vatn og gytje som gjør det både grisete og ubehagelig å bevege seg (Figur 2). Noen blaute områder ligger i tillegg i bratt terreng (Tabell 1). Dette fører til spredning av ferdselen og begrenser tilgangen til området. Når man har passert de største blauthølene innledningsvis er stien grei å følge. Det er skiltet til Storfurua der stien deler seg mot hhv. Slottet og Storfurua. Stien bærer preg av relativ liten bruk. Avstikkeren av stien opp til Storfura går i tørr furuskog og stort sett robust terreng, med unntak av noen bratte kneiker.

Stien videre opp til Slottet fører til kryssing av Nordre Bjønnåsbekken som til tider kan være utfordrende å krysse, selv med lite vann i bekken. Det er i dag ingen form for

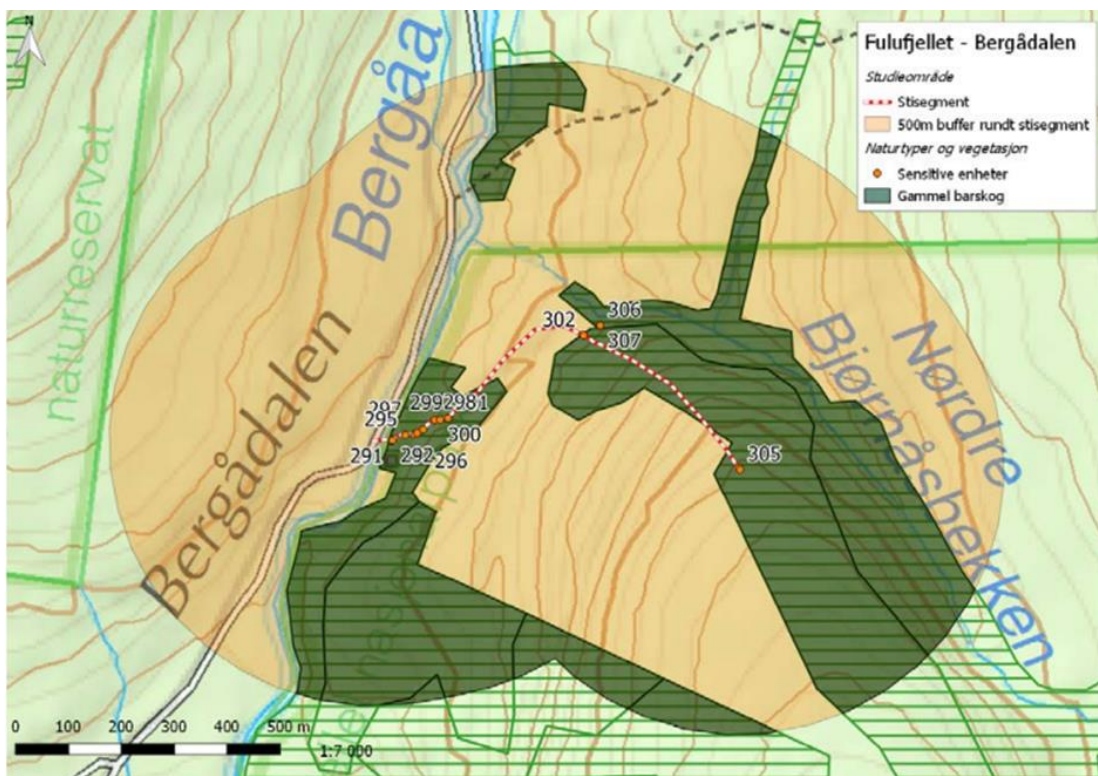
tilrettelegging for kryssing av bekken, og i 2022 ser man tegn til tråkkslitasje langs bekkefarenet ettersom det ikke går en enkel og definert kryssing over bekken. Det er også tegn til erosjon på den siden av bekken der stien går igjennom et bratt klyv. Stien går så videre opp mot Slottet, men der blir stien etter hvert nærmest borte og det går ingen distinkt tydelig sti videre opp til selve toppen. På befaring i 2022 ser man tegn til utvikling av villstier til Slottet grunnet fravær av én definert sti. Områdene i alpin sone nedenfor toppen har tidligere visstnok vært en populær plass for å hente lav/mose – stien ble betegnet som en «moseveg», dette kan indikere at også denne stien hadde en større bruk tidligere enn det den har i dag. Ved ferdselstilleren som var utplassert langs denne stien i 2016 ble det registrert 130 passeringer, stien ble den gang altså svært beskjedent brukt. I 2022 ser man tydelig at stien har fått økt besøk og en kan tenke seg at bruken kan øke ytterligere som en følge av en eventuell økt markedsføring/popularitet av Fulufjellet nasjonalpark, og spesielt i tilknytning til besøk rundt Bråtafallet-område.

Figur 1. *Bilde av privat hengebru over Bergåa, sett fra øst (foto Utmarksressurs AS).*

Figur 2. Stistart etter passering av hengebrua i Bergådalen til Storfurua og Slottet går gjennom blaut granskog og er nesten uframkommelig (foto NINA).

Figur 4. Den vurderte stien fra Bergådalen til Storfurua med en buffer på 500 m rundt stiselementet utgjør lokaliteten. Tallene langs stien viser sensitive enheter og det grønne området viser forekomst av gammel barskog fra Naturbase (grønn skravur utenfor lokaliteten, sammenhengende grønt innenfor).

Tabell 1. Vurdering av sårbar vegetasjon for stien fra Bergådalen til Storfurua.

Bergådalen - Storfurua				
Nr på kart	Sensitiv enhet	Areal	Plassering	Areal x plassering
295-296 300-301	Bratt skråning med ustabil substrat	3	4	12
306-307	Brink/bratt skrent	1	2	2
291-292 297	Fuktig/blauthøl	2	2	4
292-294 298-299	Myr-/fuktig område (sammenhengende over større areal)	3	3	9
	SUM for lokaliteten			27

Sårbarheten i denne stien omfatter flere typer sensitive enheter i de blaute områdene i starten av stien, både i flatt og bratt terreng, registrert som Blauthøl, Fuktige områder og Bratt skråning med ustabil substrat (Tabell 1). Deler av området er så uframkommelig at det ikke er en klar stitrasé, men ferdselen spres utover et større område.

Stien opp til Storfurua er relativt bratt. Vegetasjonen er i hovedsak bærlyng. Hele traseen går på grove masseavsetninger. I øvre del av trassen, der stien er tydeligst, har den normal karakter som skogssti med røtter og tråkket skogbunn.

Området rundt Slottet ligger i lav heivegetasjon og terrenget er lett å gå i. Siden det ikke går en definert sti bort til selve Slottet, vil økt ferdsel her raskt kunne medføre flere villstier.

4 Skildring av aktuelle tiltak

Utgangspunktet for tiltakene er at Nasjonalparkstyret forventer en økning av besøkende, men at målet først og fremst er å ivareta dagens bruk, pluss noe økning av besøkende. Drenere og styre vannet vekk fra stisporet vil være noe av det viktigste man følger opp langs stiene. På den måten kan man redusere problemer knyttet til erosjon. Videre vil det være viktig å følge godt med på stiuviklingen, dette for å kunne iverksette målrettede tiltak når eventuelt behov for utbedring/forsterkning inntreffer. Slik kan man unngå å måtte gjøre mer tilrettelegging på en sti enn nødvendig.

4.1 Brua over Bergåa

Dagens bru er ustødig og kan nok for enkelte oppleves utrygg. Brua fremstår likevel ikke som falleferdig, eller farlig. Alternativene er å utføre vedlikehold på dagens bru, eller bygge ny. Spennet på brua er ca. 20 meter. Fundamentering på dagens bru framstår solid, og det er ikke observert brudd eller store skader på materialer. Ved å stramme opp wire, flettverksgjerde samt bunntråd på gjerde, vil brua mest sannsynlig fremstå langt bedre. Dersom en også «strammer» opp rampen ved av og påstigning av brua, f.eks. med gjerde og monterer informasjonstavle, vil inntrykket bli ganske annerledes enn i dag. Det er likevel fornuftig å få en tilstandsvurdering av hengebrua før man avgjør om brua skal rustes opp, eller om det bør bygges en ny.

Klassisk hengebru som er etablert i dag, vil kunne være en del av turopplevelsen, og kanskje særlig for barn, være en attraksjon i seg selv. Det er ikke gitt at en ny «pen» bru, vil gi samme opplevelsen. Dette er i stor grad en subjektiv vurdering, men et moment man bør vurdere.

Ny bru i samme lengde er relativt kostbart sammenlignet med det å utføre vedlikehold på dagens bru.

Dersom man i første omgang går for en ny bru, eller på et senere tidspunkt, finnes det flere løsninger. Det er flere leverandører som kan levere aktuelle brutyper, både i tre og i stål/aluminium. Hvis det skal etableres en ny bru, er det vesentlig å også gjøre en vurdering av om det er behov for ny fundamentering på hver side. En leverandør av bru skal kunne bistå med behovet for fundamentering.

Nasjonalparkstyret vil avgjøre bruvalg etter at det er gjennomført en tilstandsvurdering av dagens bru.

4.2 Videre stitrasé fra brua

Stistart fra hengebrua legges om til ny trasé parallelt med Bergåa. Her er det tørre elveavsetninger, og en vil også få en opplevelse av å vandre langs elva. Mellom Bergåa og dalsiden der stien stiger opp, er det ett fuktig og sumpaktig område. Å legge stien rundt er ikke formålstjenlig, da dette blir uforholdsmessig langt. Ettersom dette er en sti med lite ferdsel, og fordi tilretteleggingen ellers er lav på traseen, benyttes gangbaner av plank. Dette både for å etablere en tørr kryssing og skåne fuktig skogbunn for slitasje, samtidig som man får definert hvor stien går. Til gangbaner anbefales grovskjært plank, langsgående, 2 tommer eller grovere og minimum 6 tommer bredde og to i bredden. Eventuelt kløyvde stammer, med omtrent samme bredde. Det er en fordel at overflaten har en viss ruhet. Gangbaner vil bli glatte, men en kan begrense dette noe ved å bruke materialer som f.eks. er skjært med motorsag eller andre maskiner som skaper ruhet. Impregnerte materialer skal ikke benyttes, og det anbefales å ikke benytte høvlede materialer. Slike materialer blir glatte, og vil i langt større grad fremstå som et fremmedelement. Videre vises det til Merkehåndboka for bruk av gangbaner.

Det vil kunne bli behov for bruk av helikopter for å kunne frakte inn materialer.

Figur 5. Kartet viser stien fra hengebrua etter omlegging. Blå ring markerer aktuell bruovergang over Nordre Bjønåsbekken (Utmarksressurs AS).

Etter kryssing av det fuktige område kan stien legges tilnærmet rett opp frem til den møter dagens stitrasé. Selv om det her blir en liten stigning kan den ikke defineres som bratt terreng, og det er ikke brattere enn andre deler av stien. Her er det mose og bærlyng på blokkmark. Noen få større steiner/blokker lengst nede kan med fordel flyttes noe for å skape en tydeligere linje i terrenget. Alternativt må stien gå rundt.

Foruten ved kryssingen av det fuktige området, hvor det er noe mindre lauvtrær og småfallen gran som må fjernes, skal det ikke være nødvendig med noe særlig rydding av vegetasjon fordi skogen her er relativt åpen.

Illustrasjon 1. Illustrasjonen viser forslaget til trasé, rett etter brua. sett fra øst. Bergåa i bakgrunnen. (Foto Utmarksressurs AS)

Illustrasjon 2. Illustrasjon viser forslag til trase langs Bergåa. Sett fra nord. (Foto Utmarksressurs AS).

Illustrasjon 3. Bildet til venstre viser illustrasjon av forslag til trase over fuktig område, sett fra øst. Bildet til høyre illustrerer forslag til trase opp bakken mot eksisterende sti. Sett fra vest. (Foto Utmarksressurs AS).

Illustrasjon 4. Viser forslag til trasé møter eksisterende sti i nord. (Foto Utmarksressurs AS).

Det vil være behov for god informasjon og merking av traseen, særlig i oppstarten, før det danner seg et nytt stispor. Ny stitrasé vil i første omgang bli merket opp med merkebånd som festes på trær/kvister. Informasjonstavle ved brua. Skilting der stien går på og av dagens trasé, samt enkel merking underveis, jf. Merkehåndboka.

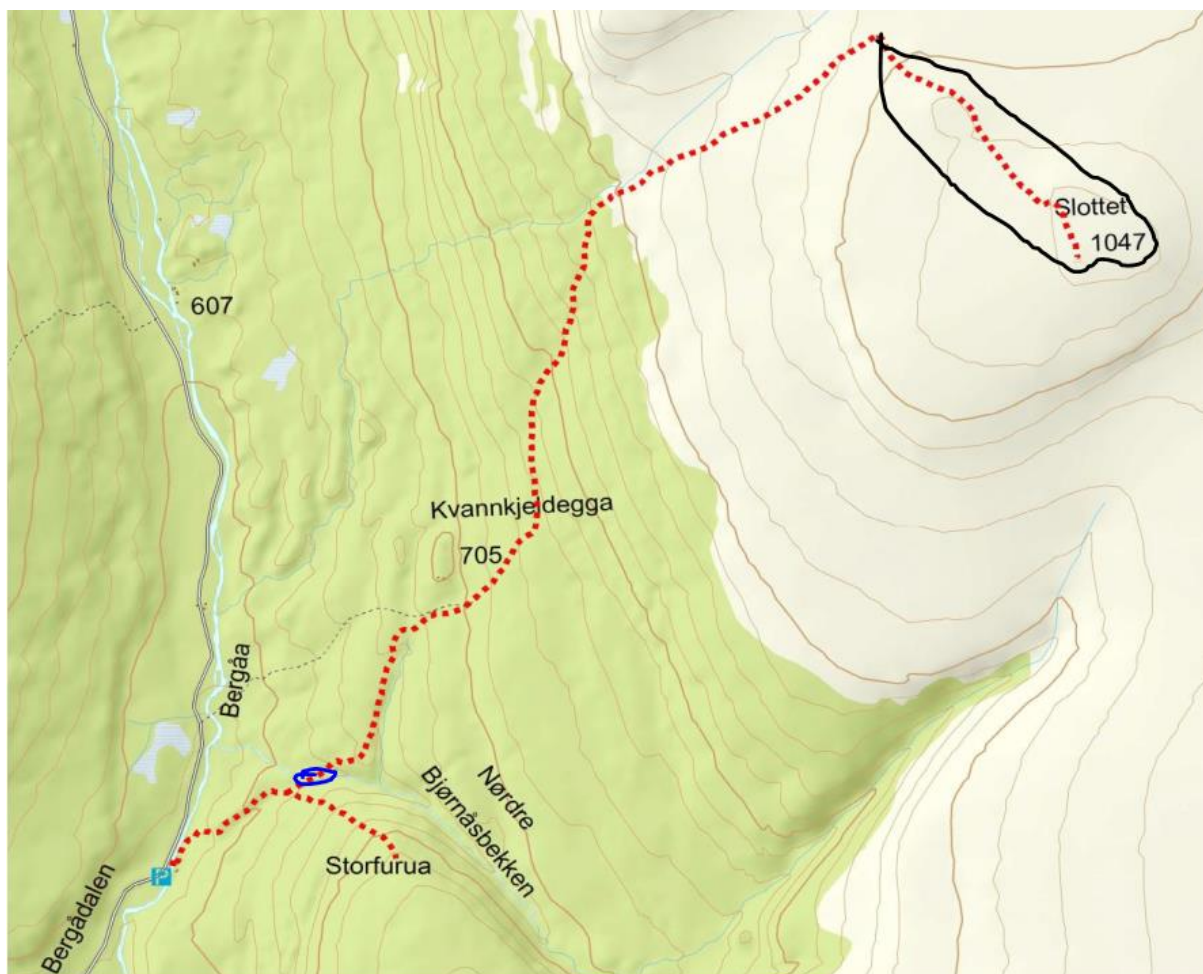
4.3 Sti til Storfurua

Det er skiltet til Storfurua der stien deler seg mot hhv. Slottet og Storfurua. Skiltet byttes ut med et nyere retningsskilt som skal gi bedre informasjon om stiene i området. For å øke kunnskapen om natur- og kulturverdiene i Fulufjellet kan det være aktuelt å sette opp et lite og diskret skilt oppe ved Storfurua som gir god og relevant informasjon om stedet.

4.4 Gangbru over Nordre Bjønnåsbekken

Nordre Bjønnåsbekken har et relativt stort nedbørsfelt, som strekker inn på Fulufjellplatået. Terrenget er vendt vest/nordvest. Bekken har jevnt bratt fall til utløpet i Bergåa. Det er grunn til å tro at bekken vil kunne generere mye vann med høy hastighet. I området hvor stien krysser Nordre Bjønnåsbekken, er det bratt terreng på kanten mot sørvest og med en høydeforskjell på ca. 2-3 meter ned til bekken.

Det etableres en bro over Nordre Bjønnåsbekken som plasseres med god høyde over bekken, slik at den ikke utsettes for påvirkning/slitasje fra vannmasser. En bro her vil kunne være et opplevelseselement på turen.

Figur 6. Kart viser sti fra Bergådalen til Slottet og Storfurua. Blå ring markerer aktuell bruovergang over Nordre Bjønnåsbekken. Sort ring viser ny stimerking fra eksisterende sti og sørover til Slottet (Utmarksressurs AS).

Figur 7. Bildet viser krysningspunkt på Nordre Bjørnåsebekken, sett mot nord. (Foto: Henriette Othilie Bøe Kildahl).

Figur 8. Bildet viser klyv opp fra bekken, sett mot sør. (Foto: Henriette Othilie Bøe Kildahl).

Valg av type bro vil være et kostnadsspørsmål. Fra et brukersperspektiv må en anta at en fast bro vil kunne oppleves tryggere enn en hengebro, ettersom det vil være en viss

frihøyde ned til bekken. Dette er igjen avhengig av hvem brukerne er. Brukere som er fjellvante, vil vurdere det annerledes enn barn og uerfarne fjellfolk. En hengebro har lange tradisjoner i Norge, og vil kunne være en like stor attraksjon, og normalt rimeligere å etablere. En fast bro vil kunne skille seg mer ut i terrenget med rette linjer. I tillegg til å gjøre en kostnadsvurdering av type bru, vil det også være fornuftig å gjøre en vurdering av brukergruppen.

Roller knyttet til eierskap, drift og vedlikehold må avklares tidlig i prosessen. En bro vil kreve tilsyn og over tid noe vedlikehold. I den sammenheng er det viktig å ha definert ansvarsforhold knyttet til brua.

4.5 Stien videre opp til Slottet

Som første tiltak anbefales det her å få styrt ferdsele til ett stispor. Det kan være utfordrende med tanke på hvor lett det er å gå ellers i terrenget. Tiltak er enkel merking og informasjon, og evt. noen klopper eller vad ved noen av de naturlige grovene, for å tydeliggjøre stisporet. Dette er en strekning man bør følge ekstra godt med på, fordi økt ferdsel her raskt vil kunne medføre flere villstier.

Som et tiltak for å øke forståelsen og kunnskapen om natur- og kulturverdiene i Fulufjellet, planlegges det for å sette opp et diskre vippeskilt langs eksisterende stitrasé som kan informere om kulturhistorien i dette området, som f.eks. informasjon om den gamle «mosevegen».

5 Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen for stilrettelegging i Bergådalen:

Aktivitet/tiltak	Periode	Ansvarlig
Varsle / innhente samtykke fra grunneier.	Vinter 2023	Nasjonalparkstyret
Åpent møte om stiplan	April 2023	Nasjonalparkstyret
Tilstandsvurdering av privat hengebru (ink. rapport med forslag til utbedringstiltak).	Sommer 2023	Nasjonalparkstyret
Innkjøp av gangbaner.	Vår/sommer 2023	Nasjonalparkstyret
Merke opp nye stier, skilte og sperre av gammel sti.	Sommer/høst 2023	Nasjonalparkstyret
Søke kommunen - godkjenning av bru –	Sommer/høst 2023	Nasjonalparkstyret

avklare eierforhold, drift og vedlikehold av bru.		
Hvis aktuelt, utbedring av bru og utlegging av gangbaner.	Sommer/høst 2023	Nasjonalparkstyret/SNO
Vurdering og evt. prosjektering av bruer over Nordre Bjønnåsbekken og Bergåa.	Sommer/høst 2023	Nasjonalparkstyret
Anleggsfase: Bygging av brue (er).	Sommer 2024	Nasjonalparkstyret

6 Finansiering

Nasjonalparkstyret avsetter midler til gjennomføring av stiprosjektet i 2023 og 2024. Hele stiprosjektet dekkes gjennom tiltaksmidler fra Miljødirektoratet post 1420.31. Finansiering vil i all hovedsak gå til entreprenører, materiale og helikopter. Det legges inn en betydelig egeninnsats fra lokalt SNO og nasjonalparkforvalter på prosjektledelse

6.1 Budsjett

Hengebru

Det vil være viktig å få gjennomført en tilstandsvurdering av brua og en rapport som viser til eventuelle utbedringstiltak. Foreløpig har vi ikke grunnlag for å utarbeide et budsjett for utbedring av gammel hengebru eller å etablere en ny hengebru, men dette vil bli utarbeidet i løpet av sommer/høst 2023. Prinsippet for fundamentering vil være lik som med fast bru, og man kan med stor sikkerhet si er at kostnadene ved å bygge en enkel hengebru vil være lavere enn fastbru. Særlig med tanke på snølast vil det være viktig å beregne riktig dimensjon ved materialbruk på hengebrua. Utover dette vil Merkehåndboka være en viktig veileder videre.

Referanser

Andersson, M. 2005 Rapport fra naturfaglige registreringer i Ljørdalen øst, FORAN AS på oppdrag av Fylkesmannen i Hedmark 2005. 48 s.

Solås, A. 2000 Nøkkelibiotoper og hensynsområder i Statskogene i Trysil. Rapport Nr 3/2000. Statskog Ressursdata.

Hagen, D. & Wold, L.C. 2017. Sårbarhetsvurdering av vegetasjon langs utvalgte stier i Fulufjellet nasjonalpark. – NINA Rapport 1431. 38 s

Restaurering og forsterkning av stier i Fulufjellet nasjonalpark. Rapport med tilråding for tiltak 2022. Utmarksressurs AS.

Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark 2017.

Besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker.

Ferdsestelling Fulufjellet – Stien til Storfurua og Slottet 2016.

